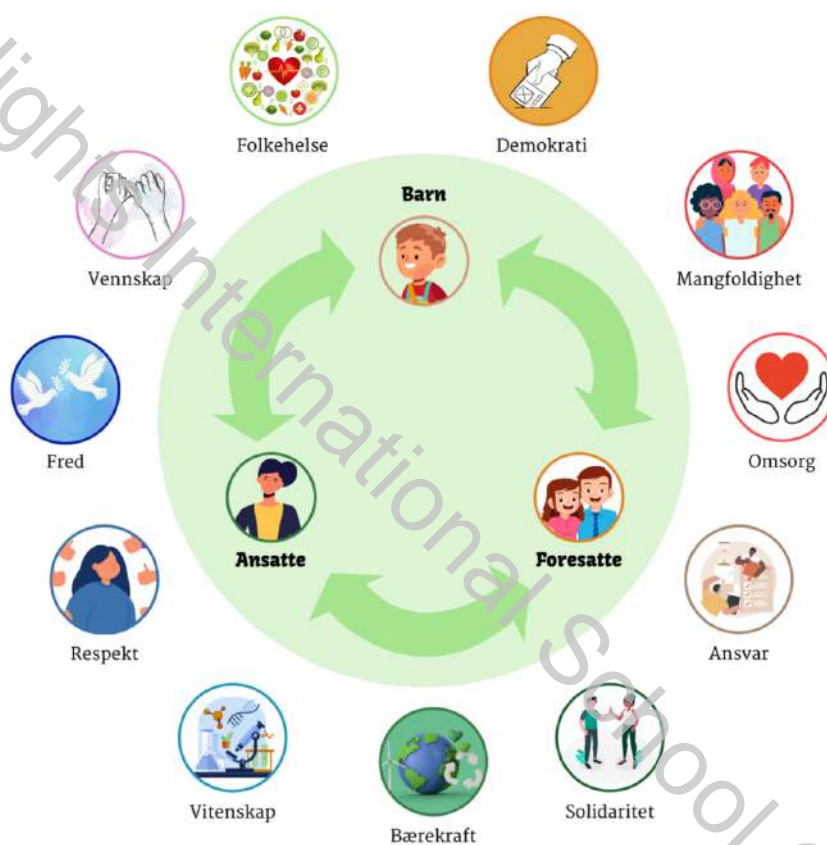

Veileder for Program for Person- og Verdiutvikling

Hva?	3
Hvorfor?	3
Hvordan?	3
Verdimodellen	4
Voksne som gode rollemodeller	4
Forslag til overordnede aktivitetsrammer	5
Komiteer	8
Felles aktiviteter	8
Hvordan kan du rotfeste PPV på ditt arbeidssted?	8
Andre gode tips	9
Følg oss på våre sosiale medier	9
Temaplanen	10

Norlight's International School Oslo

Hva?

Dagens samfunn er mangfoldig med ulike kulturer, tradisjoner og levemåter. Samtidig har mennesker også mye til felles.

Program for Person- og Verdiutvikling (PPV) har som formål å verdsette disse ulikhetene og bidra til at barn, foresatte og ansatte ved barnehager og skoler blir gode rollemodeller i samfunnet ved å arbeide med økt **verdikunnskap**, **handlingskraft** og **felleskap**.

Hvorfor?

..tenker vi at økt forståelse av disse verdiene kan spille en nøkkelrolle i utviklingen av et mer fredelig samfunn?

Utdannelse handler ikke bare om fag, men også om dannelse - utvikling av en persons moralske kompass. **Verdikunnskap** skal forbedre kulturen i undervisningsmiljøet, danne etiske medborgere, forebygge usunn atferd, og gi økt mestringfølelse¹. Gjennom **handlingskraft** og **felleskap** skal barn, foresatte og ansatte i praksis utføre verdiene.

Hvordan?

Programmets verdier er fastsatt i **Verdimodellen**. Denne demonstrerer 11 ulike temaer som har sine røtter fra FNs bærekraftsmål, Verdenserklæringen om menneskerettigheter og anerkjente tilbydere av en helhetlig utdanning.^{2 3}. Basert på aktiviteter både i og utenfor undervisningsmiljøet ønsker vi at barn, foresatte og ansatte opplever økt kunnskap om verdiene og handler i tråd med disse i og for fellesskapet.

¹ J. Phillip London. Character: The Ultimate Success Factor Hardcover. August 22, 2013.

² <https://www.ibo.org/about-the-ib/>

³ <https://montessori-ami.org/about-montessori>

Program for Person- og Verdiutvikling

Verdimodellen: 11 overordnede verditeknar hvor barn, foresatte og ansatte oppnår økt kunnskap om universelle fellesverdier gjennom ulike aktiviteter.

Voksne som gode rollemodeller

Det er både viktig og bærekraftig at voksne har nok kunnskap om og utøver verdiene i praksis, slik at de yngre kan dra nytte av voksnes handlinger og atferd.

Forskning⁴ viser at voksne som gode rollemodeller kan ha en positiv innvirkning på barn og ungdom, samt oppmuntre til:

- Samfunnsengasjement
- Skoleglede og økt faglig selvtilitt
- Positive relasjoner mellom jevnaldrende og foreldre
- Økt velvære og selvtilitt
- Redusert mobbing
- Redusert bruk av alkohol og rus

⁴ https://oregoncf.org/Templates/media/files/grants/k12_student_success/2016%20Positive%20Adult%20Role%20Model%20Learning%20Brief.pdf

Forslag til overordnede aktivitetsrammer

Nedenfor følger overordnede rammer for ulike aktiviteter som kan utføres med de ulike aktørene i barnehagen og skolen; barna, foresatte og ansatte. For hver gruppe kan man fritt planlegge egne rammer som passer for eget miljø. Det viktigste er å fronte de universelle verdiene som er ført opp i **temaplanen**.

Temaene utøves i praksis gjennom forskjellige aktiviteter både enkeltvis blant aktørene og i samhandling mellom aktørene, både i og utenfor undervisningstiden. Aktivitetene bør også vurderes årlig i fellesskap med barna, foresatte og ansatte, og integreres i ulike årsplaner/aktivitetsplaner før det nye undervisningsåret.

Man har friheten til å prøve seg frem, så vær kreativ!

Elever

Aktiviteter:

Barnehage, barne- og ungdomsskole:

- Sosiale sammenkomster og aktiviteter både i og utenfor barnehagen og skolen.
- Barnehage- og skoleklubb etter skoletid
- Entreprenørskap
- Ekskursjoner
- Innsamlinger og kampanjer
- Verdibaserte prosjekter og utstillinger
- Samarbeid med ulike instanser

VGS:

- Sosiale sammenkomster og aktiviteter både i og utenfor undervisningstiden.
- Entreprenørskap
- Teknologi, Underholdning og Design samtaler (TUD-talks)
- Verdi-Podcast
- Utvekslingsprogrammer

- Ekskursjoner
- Innsamlinger og kampanjer
- Verdibaserte prosjekter og utstillinger
- Samarbeid med ulike instanser

Karriereveiledning og rådgivning for ungdomstrinn og VGS:

- Yrkes- og utdanningsveiledning
- Skoleutplassering og skolebesøk
- Personlige utviklingssamtaler (basert på etiske verdier og prinsipper)

Alumni:

- Opprettholde kontakt og nettverksbygging med avgangselever fra ungdomsskolen og VGS.
- Mentorskap mellom VGS elever og avgangselever fra ungdomsskolen.
- Følge opp skolestartere gjennom det første skoleåret.

Foresatte

Aktiviteter:

- Sosiale sammenkomster og aktiviteter.
- Hjemmebesøk
- Ekskursjoner
- Dugnad
- Foreldreundervisning/kurs/klubb
- Nettverksbygging

Hvorfor hjemmebesøk?

Godt samarbeid og dialog mellom elev/barn, foresatte og ansatte utenfor barnehage- og skoletiden har en positiv effekt på elevens sosiale og faglige læring og utvikling⁵. Hjemmebesøk er en av disse metodene. Forskning⁶ viser at hjemmebesøk har en positiv innvirkning på foresatte, skolen og elevenes faglige og atferdsmessige funksjon i skolen. Elever som har fått besøk av skolen hadde betydelig høyere faglige prestasjoner, samt motivasjon, sammenlignet med tilsvarende elever som ikke fikk hjemmebesøk. Samtidig er det påvist at foreldre som får hjemmebesøk av skolen var mer involvert i barnas utvikling enn foreldre som ikke hadde fått hjemmebesøk.

I flere pedagogiske tilbud er det ikke uvanlig med hjemmebesøk⁷. Det kan eksempelvis være både spennende og motiverende for barn i barnehagen og elever i skolen å møte kjente fjes i sitt hjem, som igjen kan være en døråpner for en utvikling av elevens sosiale ferdigheter og bånd til undervisningsmiljøet. Hjemmebesøk er også som nevnt en mulighet til å styrke relasjoner mellom hjem og skole, hvor det sosiale aspektet er i hovedfokus.

Ansatte

Aktiviteter:

- Ansattekvelder
- Turer
- Felleslunsjer og bursdagsmarkeringer
- Nettverksbygging
- Kollegabesøk
- Årlig Kick-Off

⁵ <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/samarbeid/samarbeid-mellom-hjem-og-skole/#a154047>

⁶ Meyer & Mann, 2006; Sandham, 1999; Sheldon & Jung, 2015; Stetson et al. 2012; Wright, Kim B. et al. 2018.

⁷ Patton, Melody; The Home Visit: Creating Connections & Building Relationships with Parents, 2015.

Komiteer

En komité bestående av representanter fra ulike miljøer vil styrke PPV-arbeidet. Leder av elevrådet, leder av FAU, ansatterepresentant, en lærer og administrative ansatte kan være en del av en "PPV-komité" som planlegger og vurderer programmet for det helhetlige miljøet.

Felles aktiviteter

Markering av internasjonale FN-dager og kjente høytider i et mangfoldsperspektiv.

Hvordan kan du rotfeste PPV i ditt miljø?

- Planlegg en årlig PPV-aktivitetsplan med komiteer, ansatte, foreldre og elever før det nye undervisningsåret.
- Presenter PPV i foreldremøter, felles elevsamlinger og personalmøter. En god og effektiv tid er starten av undervisningsåret.
- Planlegg og send ut informasjon om aktiviteter og påmeldinger god tid i forveien. Det er viktig å få til et fellesskap av møter og aktiviteter mellom elever, foresatte og ansatte.
- Deleger oppgaver til ulike representanter og komiteer.
- Ta initiativ til minst to utendørsaktiviteter, i form av reiser og overnattinger, med elever, foresatte og ansatte. Det bidrar til økt kjennskap, tillit og eierskap av programmet.

Andre gode tips

- Å benytte tiden effektivt kan være til nytte for de ulike miljøene:
 - Utfør gjerne ulike aktiviteter i friminuttene og matpausene, som bidrar til bedre kommunikasjon og samhandling hos barn og ansatte.
- Gjennomgå PPV-planen med barna, foresatte og ansatte. Jevnlige møter og vurderinger både før og etter undervisningsåret kan være til nytte for en best mulig utførelse av programmet.
- Ulike workshop om verdier og personlig utvikling kan gis til ansatte og foresatte. Det man har lært kan implementeres i undervisningen og i hjemmet.
- Ved organisering av aktivitetene er det viktig å engasjere representative organer i barnehagen og skolen.

Følg oss på våre sosiale medier:

<https://www.instagram.com/verdiutvikling/>

<https://www.facebook.com/verdiutvikling>

Temaplanen

Temaplan				
	Temaer	Verdier	Ønsket måloppnåelse	Aktiviteter
A u g	Vennskap	Kjærlighet, sympati, empati, ærlighet, tillit, lojalitet, anerkjennelse	Kjenne redskapene for å bevare gode venneforhold	
			Erfare kjennetegn/egenskaper ved et godt venneforhold	
			Lære konflikthåndtering	
S e p	Ansvar	Engasjement, forpliktelse, bidrag, fellesskap, hjelpsomhet	Forstå begrepet ansvar og områder for hvordan man kan ta ansvar	
			Forstå negative sider av å være uansvarlig	
			Utforske kjente rollemodeller	
O k t	Solidaritet	Fellesskap, samspill, dialog, samhörighet, inkludering	Utvikle en forståelse av hva solidaritet betyr i praksis	
			Utforske ulike måter å vise solidaritet på, på tvers av ulikheter	
			Identifisere måter å leve i harmoni med hverandre på tvers av ulikheter	
N o v	Folkehelse	Hygiene, psykisk og fysisk helse, velvære, fysisk fostring, forebyggende helse	Utforske hvordan man skal ta vare på seg selv og sin helse	
			Lære hvordan ulike vaner påvirker samfunnet og folks liv	
			Se sammenhengen mellom god helse og forebyggende helse	
D e s	Omsorg	Respekt, nestekjærlighet, sympati, empati, tillit, dele, glede	Reflektere over hvordan man viser omsorg på ulike måter	
			Lære å utøve empati	
			Erfare omsorgsfulle handlinger og effekten av disse på relasjoner	
J a n	Vitenskap	Naturvitenskap kritisk tenkning, analyse, forskning	Utforske vitenskapens bidrag til menneskets utvikling	
			Lære om kritisk tenkning og fordeler og ulemper ved digitalisering	
			Tilegne kunnskap om vitenskapelig utvikling og skaperglede	
F e b	Respekt	Forståelse, likestilling, inkludering, natur- & dyrevern, toleranse, familieomsorg	Utvikle en forståelse av respekt	
			Lære om respektfulle handlinger og deres innvirkning	
			Utforske hvordan ulike kulturer forstår respekt	
M a r	Mangfold	Kulturforståelse, livssyn og levemåter, toleranse, dialog, etikk	Forstå at vi lever i en mangfoldig verden og at ulikheter er en rikdom	
			Forstå sammenhengen mellom identitet og mangfoldighet	
			Utforske vaner og levemåter fra andre kulturer	

A p r	Fred	Frihet, respekt, anerkjennelse, trygghet, tillit, åpenhet, dialog	Reflektere rundt betydningen av fred og frihet	
			Lære metoder for å unngå og løse konflikter	
			Lære om menneskerettigheter og fravær av disse	
M a i	Demokrati	Rettferdighet, ytringsfrihet, menneskeverd, globalisering, rettssikkerhet, likestilling, medvirkning	Lære hvordan et demokratisk system fungerer og kjennetegnes	
			Bevisstgjøre viktigheten av demokrati for verdenssamfunnet	
			Reflektere rundt viktigheten av menneskeverd, ytringsfrihet og rettferdighet	
			Bli kjent med uttrykket global statsborgerskap	
J u n	Bærekraft	Ressursbruk, miljøbevissthet, matsvinn, sløsing, naturbruk, økologi, ansvarsbevissthet	Forstå viktigheten av naturressurser og resirkulering/gjenvinning	
			Drøfte konsekvensene av sløsing og vårt menneskelige ansvar	
			Erfare at ikke alle har tilgang til de samme ressursene	
			Undersøke fordelene ved å bruke tid og ressurser mer effektivt	